

Ignorujte flop raket – to je důvod, proč je Trident důležitější než kdy jindy

 [thetimes.co.uk/article/f4d8211c-7455-4418-b707-843701f8fc8b](https://www.thetimes.co.uk/article/f4d8211c-7455-4418-b707-843701f8fc8b)

Střela odpálená z HMS Vanguard měla urazit 3000 mil přes Atlantik, ale „spadla“ do moře.

PA

Není zdravé zdržovat se příliš dlouho skutečnými praktickými aspekty jaderného odstrašování, ale představte si na okamžik následující scénář: Londýn, Birmingham a Manchester padly, britský stát se proměnil v radioaktivní trosky. Už není žádné vojenské velení; dokonce i rádio 4 mlčí. Tisíce mil daleko, někde uprostřed Atlantiku, byly vůbec poprvé otevřeny dopisy poslední instance – zapečetěné instrukce od zesnulého britského premiéra, které byly až dosud zamčené v trezoru: „ *Odveta* “.

Velitel HMS Vanguard odkládá dopisy a instruuje svou posádku: „Rakety ke strategickému odpálení“. Kontroly jsou dokončeny, je vydán konečný rozkaz, je stisknuta červená spoušť: jaderné střely jsou na cestě do Moskvy.

To je alespoň to, co si vy – a Vladimir Putin – myslíte, že by se teoreticky mohlo stát. Ale odstrašování je založeno na strachu a zprávy o nefunkčním testovacím odpálení rakety hrozily, že vyvrtají díru do naší jaderné pojistky.

Video zveřejněné MO ukazuje střelu Trident odpálenou HMS Vigilant

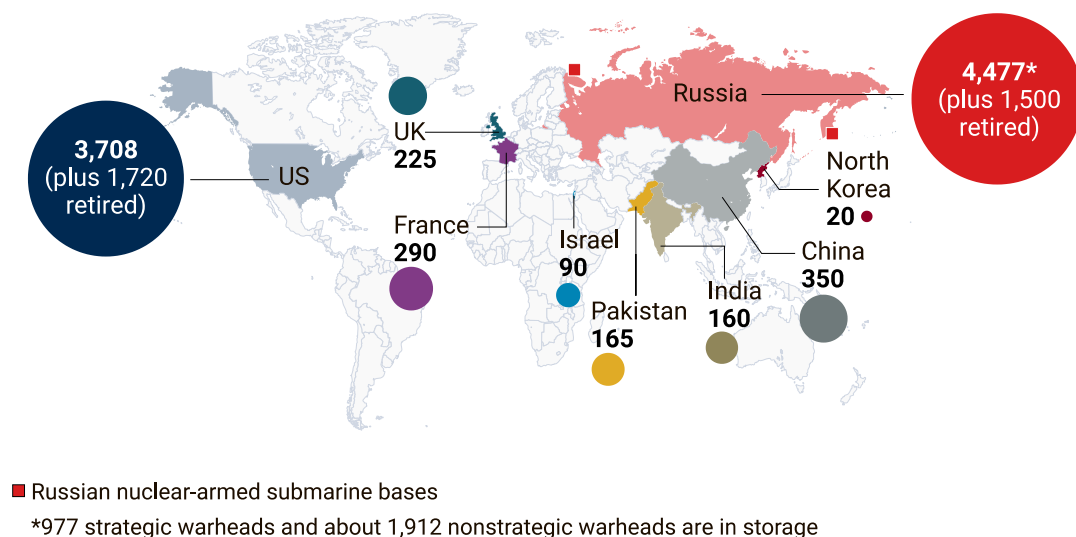
MOD/AP

Testovací úder z HMS Vanguard – čerstvě po sedmileté přestavbě a s ministrem obrany Grantem Shappsem na palubě – měl poslat neozbrojenou střelu Trident více než 5000 mil nad Atlantik. Místo toho, aby dosáhla rychlosti 18 Mach (asi 13 800 mph), raketa se nezapálila a „spadla“ zpět do moře jen pár yardů od ní.

Veřejně Shapps obvinil „anomálii“ a řekl, že si zachovává „absolutní důvěru“ v Trident (navzdory tomu, že jeho poslední britský test v roce 2016 také selhal, když raketa odbočila z kurzu směrem k USA a musela se sama zničit). Přesto tento poslední nešťastný test, který se stal před týdnem, ale unikl až minulý týden, naznačuje, že v obranném jaderném podniku, zastřešující organizaci odpovědné za britský „nepřetržitý odstrašující prostředek na moři“, který je trvale zapojen od roku 1969, není vše v pořádku. .

Nuclear arsenals

Estimated, by country, Feb 23, 2022

Source: FAS

Existuje však mnoho náznaků, že britský jaderný program je stále nedostupnější a nevhodný pro daný účel. Naše jaderné ponorky třídy Vanguard, z nichž jsou čtyři, byly postaveny na konci 80. a na začátku 90. let a jsou již dávno za datem zamýšleného použití, což znamená, že náklady vzrostly ve spirále. Jejich náhrada, třída Dreadnought, dorazí až ve 30. letech 20. století.

Národní kontrolní úřad odhaduje, že jaderný odstrašující prostředek bude v dekádě do roku 2033 stát 117,8 miliardy GBP, což je přibližně 7,9 miliardy GBP nad rozpočet. Vzhledem k tomu, že jaderný rozpočet je ohraničený, všechno ostatní ve vojenském rozpočtu – například nahrazení zbytku vrzající námořní flotily – utrpí.

• Co se pokazilo při startu Tridentu?

Vládní zdroj obrany říká, že ministři dali prvnímu námořnímu lordovi, admirálu siru Ben Keyovi, jednoduchý pokyn ohledně námořnictva: "Získejte práci, co máte." Zdroj dodává: „Odstrašující prostředek, který nefunguje, není odstrašující prostředek. Musí být vidět, že to funguje. V tuto chvíli není

vidět, že by fungovala.“

Jak Británie získala bombu

Stojí za připomenutí toho, jak Británie získala jaderný odstrašující prostředek. Britská bomba byla vymyšlena po druhé světové válce, uprostřed hluboké úzkosti o naše postavení ve světě.

V roce 1952 se Británie stala po USA a Rusku třetí jadernou zemí světa, ale podle Sira Lawrence Freedmana, autora klíčového díla *The Evolution of Nuclear Strategy* z roku 1981, byl program vždy považován za vzájemně závislý na americké bombě .

Odůvodnění našeho programu bylo podle něj dvojí: soukromě panoval „strach, že by nás Američané mohli opustit“, ale veřejně třetí země s jadernými zbraněmi zavádí „druhé centrum rozhodování“, čímž posiluje americkou ruku.

Zatímco si ve skutečnosti půjčujeme naše rakety Trident od USA, země nemohou sdílet jaderné zbraně, takže každá si musí vyrobit vlastní hlavici. Teoreticky má Británie schopnost zahájit vlastní jadernou válku. Ve skutečnosti je těžké si představit, že by tak činil bez amerického souhlasu.

Poručík Alexandra Olsson na palubě HMS Vigilant, jedné z britské flotily čtyř ponorek s balistickými raketami na jaderný pohon třídy Vanguard

JEFF J MITCHELL/GETTY IMAGES

Bomba, kterou USA svrhly na Hirošimu 6. srpna 1945, měla výtěžnost asi 15 kilotun — 15 000 tun TNT. Pokud by spadl na sněmovnu parlamentu, celý parlamentní majetek – a polovina řeky Temže – by se vypařila.

Ale současné britské jaderné hlavice mají výtěžnost asi 100 kilotun. Kdyby spadl na stejné místo, celý Westminster by se vypařil, s popáleninami třetího stupně tři míle daleko v Paddingtonu a rozbitými okny až do Greenwiche, asi šest mil daleko.

Největší hlavicí v americkém arzenálu je mezitím 1,2 megatunová hlavice, která je ještě asi 12krát silnější. Jeho použití by zabilo více než milion lidí. Amerika má tisíce hlavic, částečně jako ukázkou síly a částečně proto, aby zajistila, že bude mít schopnost druhého a třetího úderu – pokračovat ve střelbě, i když je zasažena.

To je také součástí toho, co dělá Trident účinným odstrašujícím prostředkem – nelze na něj udeřit jako první. Z devíti jaderných mocností je Británie jedinou, která má dodávku pouze pro ponorky, a v důsledku toho je její jaderný arzenál vždy neviditelný. Během hlídky nebyla detekována žádná britská jaderná ponorka, kromě trapné srážky v roce 2009 mezi HMS Vanguard a Le Triomphant francouzského námořnictva.

Trident a jeho předchůdce Polaris jsou relativně levným způsobem, jak udržet Británii u nejvyššího diplomatického stolu po více než pět desetiletí. Spojené království zůstává stálým členem Rady bezpečnosti OSN a klíčovým rozhodovacím orgánem v NATO. Argumentem nyní, uprostřed nedávné dysfunkce Tridentu, je, že již nemáme bohatství, vůli a organizační kapacitu, abychom udrželi tuto apokalyptickou zbraň.

Přibývající hrozby

Přesto většina expertů poukazuje na to, že vzhledem ke geopolitickým turbulencím existuje silný důvod investovat více, nikoli méně do útočných schopností Británie. Ačkoli to není výslovně o jaderných zbraních, Putinova invaze na Ukrajinu před dvěma lety má nad sebou „jaderný stín“, říká Freedman. Ruská jaderná kapacita byla důležitým faktorem v americkém rozhodování o tom, jak silně vyzbrojit Ukrajinu. A samozřejmě se Ukrajina v roce 1994 vzdala vlastních jaderných hlavic. Ty tam zůstaly po rozpadu SSSR.

Čína, která ohrožuje Tchaj-wan, rozšiřuje svůj jaderný arzenál a Pentagon odhaduje, že do konce dekády bude vlastnit více než 1 000 operačních hlavic, které do roku 2035 vzrostou na 1 500. V Rusku Putin předvedl velkou show vývoj ničivých podvodních jaderných zbraní, které by mohly zničit americká města prostřednictvím jaderných tsunami.

Právě tyto narůstající hrozby ze strany „států s jadernými zbraněmi“ vedly Borise Johnsona k tomu, aby se v roce 2021 rozešel s trendem po studené válce a zavázal se, že náš jaderný arzenál poprvé po desetiletích vzroste, i když jen mírně, na 260 hlavic. Veřejné mínění to podporuje: průzkum YouGov naznačuje, že 61 procent by zachovalo britský jaderný odstrašující prostředek v nějaké formě, když bude Trident potřebovat obnovu, oproti 55 procentům na konci roku 2021.

Ale jak uvedl zdroj obrany, musí to fungovat. James Heapey, ministr ozbrojených sil, prý vyjádřil zděšení nad tím, že armáda NATO nabídla zdroje a podporu, kterou ve skutečnosti Británie nebyla schopna poskytnout.

Jak tomu tak často bylo, Británie se dostane pod tlak Ameriky, aby zvýšila své vojenské výdaje a posílila svou stranu dohody o zvláštních vztazích. To bude zahrnovat řádné udržování našich jaderných schopností, aby mohly hrát svou zamýšlenou roli: jako užitečná možnost pro USA.

Ale vzhledem k tomu, že se rýsuje možnost druhého prezidenta Donalda Trumpa, zvažuje se i další role našeho jaderného odstrašení. Trump vážně mluví o vystoupení z NATO a americká izolacionistická tendence sílí. Existuje možnost, a samozřejmě jsou to vždy vzdálené možnosti, pro které jaderné plánování slouží, že Británie a Francie možná budou muset hrát primární roli při ochraně východního křídla Evropy.

„S jedinou ponorkou mají Francie a Británie stále potenciál způsobit Rusku obrovské škody,“ říká Malcolm Chalmers, zástupce generálního ředitele Royal United Services Institute, předního britského obranného think-tanku. "Bylo by to důležitou součástí této diskuse - ale pouze pokud se dostanete k nejhoršímu scénáři."

Samotná britská armáda možná není schopna hlídat svět, ale jako odstrašující prostředek zůstává Trident mocnou zbraní ve světových záležitostech. Musíme jen dokázat, že to funguje.